

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Autoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Quæst. 169. Quæ pœnæ ecclesiastica statutade Hæresi suspectis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73982](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73982)

realiter, sed solum verbaliter, Farin. num. 17. Pirh. l. c. arg. cit. C. quoniam.

5. Resp. Denique tametsi aliis regulariter non tollatur poena delicti per poenitentiam, juxta L. 6. ff. de furtis. redeuntes tamen ad fidem Hæretici in continenti sponte (secus si ex intervallo, & non sponte, sed metu poenæ & probationum) evadunt poenam, saltem mortis, modo tamen etiam tunc hæresim abjurent, & congruam satisfactionem præstent. Abb. in C. ad abolendam, n. 5. & 6. Menoch. de arb. cas. 37. num. 10. Pirh. h. t. num. 86. Porro hi redeuntes ab hæresi abjurare debent hæresim, non tantum, quam tenuerunt, sed & omnes quascunque alias Hæreses, aliàs non recipiendi. Farin. q. 194. n. 4. 12. & 13. & quidem publice, si Hæreticus manifestus & Hæresim publice professus. Item per scripturam manu propria abjurantis, vel per Notarium confectam, & ab abjurante subscriptam c. 8. & seq. c. 1. C. maximum. l. 9. 7. cujus abjurantis forma habetur c. 42. dist. 2. de consecrat. & si abjurans nesciat scribere, sufficit Notarium se subscribere in præsentia testium audientium abjurantem ore proprio rei factam, ut Farin. q. 197. num. 15. Si verò Hæreticus recuset abjurare ad arbitrium Archi-Episcopi aut Inquisitorum, Judici sæculari ut pertinax & impœnitens relinquendus, modo convictus de Hæresi, vel in ea deprehensus, alioquin non statim tradendus Curia sæculari, sed prius excommunicandus, & si per annum in excommunicatione steterit, condemnandus, Pirh. l. c. ex Farin. l. c. n. 34. & 35. Et hæc de degradatione ob hæresim. De cætero quæ spectant ad degradationem in genere, etiam ob alia crimina, ejusque executionem, dicentur ad tit. 37. de poenis.

Quæst. 169. Quæ poena Ecclesiastica statuta de Hæresi suspectis?

1. Resp. Primò in genere: Suspecti de Hæresi, nimirum ob factum aliquod affine Hæresi, nisi de facto illo congruè ad suspicionis & personæ qualitatem coram Episcopo se purgaverint, subfunt excommunicationi, & sunt vitandi, & si perstiterint per annum in illa excommunicatione, condemnandi & puniendi tanquam convicti de Hæresi c. 9. h. t. Abb. ibid. num. 8. & arg. c. 13. h. t. Barbof. ibid. n. 8. Pirh. h. t. n. 86. in fine.

2. Resp. Secundò: In specie leviter suspectus, nimirum ex levibus indiciis (qualia sunt, ex quibus, non frequenter, sed rarò concluditur ad crimen suspectum, Castrop. tr. 4. d. 7. p. 1. n. 1. & qualia is ibidem, ex quibus quis in fide reddatur leviter suspectus, partim secundum communem Doctorum opinionem, partim ex Jure & Lege sic statuyente, plura enumerat) non est condemnandus reus Hæresis, cum levia indicia modicæque conjecturæ movere non debeant virum prudentem ad Judicium ferendum de tam gravi crimine. Castrop. l. c. n. 4. citatis Simancas. de Cathol. instit. tit. 50. num. 28. Eymer. p. 2. directior. q. 55. n. 2. Roias. tr. de Heret. p. 2. assert. 6. n. 148. Farin. q. 187. n. 26. An verò sufficiat talis suspicio ad inquirendum specialiter contra aliquem ipsūque interrogandum de fide, controversum est. Affirmant Scaccia tract. de Judic. c. 59. n. 2. Roias. l. c. n. 20. Calderin. de Heret. filis. n. 10. Paris. l. 4. conf. 2. n. 100. Decian. tract. crim. l. 5. c. 20. n. 21. Mascard. de prob. l. 2. concl. 861. n. 3. & alii apud Castrop. n. 5. Limitant alii, & admittunt de homine vili & improbo, negant de homine honesto, nobili, religioso, utpote, quem sola inquisitio gravissimè læ-

dit & maculat. Alii etiam, ut Clarus part. crim. §. fin. q. 6. n. 6. Menoch. de præsump. q. 100. n. 2. & seq. Nav. L. 5. h. t. conf. 2. n. 8. negant de homine vili; eò quòd inquisitio & examinatio de credulitate alicujus institui nequit; quin de ejus re- & fide dubitetur, dubitare autem de alicujus infidelitate nunquam licet ob levia indicia. Denique aliter distinguit Castrop. num. 7. & admittit, si levius suspicio oriatur ex delicto, cui à jure vel consuetudine annexa est talis suspicio; eò quòd tunc directè examinatur tantum super delicto causante talem suspensionem & c. suspensionem autem solum in consequentiam, unde examinato nulla irrogatur injuria, cum non imponatur illi alia suspicio, quam quæ ei à jure imposta est. Negat verò, si delictum tale non est, sed quòd solum ex opinione Doctorum ingerit talem suspensionem. Ex quo infert num. 8. leviter suspectum suspensione probabili & juridica condemnari debere ad abjurandum de levi, ut tali abjurante purget suspensionem contractam, ut Eymericus l. c. num. 9. & 10. Simanc. l. c. tit. 1. rub. de abjurat. n. 18. 21. & seq. Scaccia. l. c. c. 59. n. 10. Decian. l. c. c. 47. num. 2. Farin. q. 187. n. 31. ut autem condemnatio & abjuratio taliter leviter suspectis inferatur, delictum, ex quo oritur talis suspicio, debet esse plenè probatum; cum aliàs non sit vera suspicio, aut poenà digna, Masc. l. c. n. 7. Farin. n. 34. Menoch. l. c. conf. 82. n. 155. Castrop. n. 9.

3. Resp. Tertio: valde seu vehementer suspectus de Hæresi, nimirum ex verbis & factis efficaciter & frequenter Hæresim concludentibus, ut Castrop. num. 2. varia horum verborum & factorum exempla adducens ex Eymer, primò condemnari potest ad abjurantem de gravi; cum ea suspicio non videatur alià vià purgari posse. Decian. l. c. Eymer. l. c. num. 9. & 12. Farin. num. 40. Castrop. num. 10. item damnari potest, in aliqua extraordinaria poena, vel pecunia, vel trimeris, vel fustigationis pro qualitate personæ & delicti, ex quo oritur suspicio; hoc enim ipsum est, quod puniunt, Farin. num. 41. Poena in directior. p. 2. in Comment. 20. vers. sed hanc. Suar. de fide. d. 23. f. 2. n. 5. Simanc. l. c. tit. 50. rub. de præsump. n. 21. Castrop. l. c. Si suspicio vehementer oriatur ex favora, receptione & c. Hæreticorum & c. puniuntur, hi suspecti poena statuta fautoribus, receptatoribus Hæreticorum, de quo vide Castrop. num. 11. & dicta partim supra, partim dicenda infra de poenis temporalibus eorum.

4. Resp. Quarto: Suspecti de Hæresi maxime & violenter nimirum suspensione orta ex verbis vel factis arctantibus Judicem ad credendum sic facientem vel dicentem, v. g. Hæreticis exhibentes reverentiam, consolationem, communionem ab iis recipientes, C. quicumque h. t. in 6. in causis fidei excommunicati, in excommunicatione insorescentes per annum; contumacia, h. t. in 6. In purgatione Canonica sibi in causa fidei indicta deficientes, C. inter consuetudines. de purgat. Canonica. Hæreticos visitantes, & ab iis visitationes recipientes, dona iis mittentes, & ab iis recipientes, C. accusatus. §. ille. h. t. in 6. hi, inquam, ut Hæretici damnati possunt; quia est præsumptio juris & de jure non admittens probationem directam in contrarium, juxta Eymer. cit. n. 10. Poena l. c. Farin. num. 46. C. quicumque. C. contumacia. C. filii. h. t. in 6. Castrop. l. c. num. 12. admittens tamen probationem indirectam, dum suspectus v. g. vult probare, testes examinatos falsum dixisse, vel indicia,

ex quibus sumpta hæc suspicio, esse falsa. Simanc. l. c. iii. § 1. rub. de probat. n. 13. Farin. n. 50. qui tamen n. 51. ait modum nihilominus procedendi in iudicio contra sic suspectum esse eundem, qui est contra suspectum de vehementi.

5. His omnibus non obstantibus, non est condemnandus ut Hæreticus, aut etiam ut de ea vehementer suspectus, qui metu gravi cadente in virum constantem v. g. metu tormentorum & mortis, exterius negat fidem, etsi peccet graviter; eò quòd cum Hæresis consistat in voluntario recessu à Catholica veritate, non præsumatur sic coactè recedens recedere voluntariè à fide; ac ita talis metus purgat suspensionem Hæresis, ita cum Simanca l. c. iii. § 17. num. 29. & l. c. modo cessante tali metu statim signa doloris ostendat, & patrati sceleris poenitentiam exposculet, ne aliàs præsumatur adhuc prius ex animo consensisse & ratum habere turpem illam recessum. Unde & tunc ad abjuracionem compellendus tanquam de Hæresi vehementer suspectus. Sic AA. cit. Penia l. c. Simanc. num. 37. Farin. q. 183. à n. 26. Azor. instit. mor. p. 1. l. 8. c. 9. in fine. de cætero, secus est de metu non ita gravi (pro cuius exemplo Castrop. ponit metum infamiae, exilii, fustigationis non ita gravi) quia non videtur sufficiens in tam gravi crimine ad excludendam ejus suspensionem præsertim respectu Episcopi, Clerici, Monachi, Theologi, etsi ad hoc sufficeret respectu foeminae, pueri, aut plebei.

Quæst. 170. An quoque de Jure Civili incurrant infamiam & inhabilitatem ad Honores & Officia & Actus Civiles?

1. Resp. Primò: Infamiam, quæ poena est temporalis, incurrunt quoque Hæretici Jure Civili, ut constat ex Auth. Gazaros. C. h. t. ubi omnes Hæreticos utriusque sexus, quocunque nomine censeantur, perpetua damnantur infamiam. Item ex L. Manicheos. L. qua de Samaritanis. amb. credentes, fautores, receptores, qualiterque incurratur, dictum est supra.

2. Resp. Secundò: Hinc quoque de Jure Civili inhabiles sunt ad honores, officia publica & omnes actus Civiles, ita ut, per citata jura, si quis Hæreticorum, eorumque fautorum &c. ad honorem, dignitatem, aut officium publicum assumatur, vel aliquem ex actibus paulò post specificandis similibusve exerceat, omnia sint nulla & irrita. Sic itaque in specie creati non possunt Civitatum defensores. L. jubemus. C. Episcop. audien. nec ad consilia vocari, juxta Auth. Credentes C. h. t. ut Ricciul. de jure personar. L. §. c. 20. num. 7. Sanctarel. de Hæres. c. 25. num. 11. vers. Hæretici. apud Barb. in C. excommunicamus. h. t. num. 26. nec esse possunt testes, Barb. num. 27. citatis Menoch. conf. 149. n. 28. Rebuff. de reprob. test. n. 226. Farin. de Hæres. q. 56 n. 206. Sanctarel. l. c. nec esse consiliarii aut alii Ministri publici, Farin. q. 89. à n. 43. eoque teste Canonista omnes, nec consecui gradum Doctoris, esseque Judices & Advocati. Auth. Credentes. h. t. Barb. cit. n. 26. Sanctarel. l. c. Ricciul. l. c. n. 11. § 13. nec esse possunt milites, ex L. quicumque. §. nullum. C. h. t. alique, adducti per Decian. L. 6. c. 43. n. 4.

Quæst. 171. An & qualiter Hæretici sint intestabiles, institui Heredes, & ab intestato succedere nequeant?

1. Resp. Ad Primum: Hæretici nec testamentum, nec codicillum, nec aliam voluntatem ultimam facere possunt. C. excommunicamus, §. Cre-

denes. h. t. qui textus, etsi loquatur expressè de Fautoribus & Defensoribus Hæreticorum, à fortiore tamen de ipsis quoque Hæreticis intelligendus est, juxta omnes. Concordat Jus Civile. L. Manicheos C. h. t. §. 5. ubi ergo scriptura illius irrita sit, sive testamento, sive codicillo, sive epistola, sive alio genere reliquerit voluntatem &c. item L. Ariani. L. fin. Auth. Credentes. C. h. t. rationem reddit Castrop. tract. 4. d. §. p. 26. n. 1. quia omnia illorum bona à die commissi criminis addicta sunt fisco, de quo paulò post. Extenditur responsio primò, ut testamentum, codicillus, fideicommissum sint nulla, etsi facta ad pias causas; quia jura indistinctè loquuntur. Farin. q. 190. §. 6. num. 92. Barb. l. c. n. 29. Pirh. n. 74. Item, etsi facta in favorem filiorum, eorumque orthodoxorum, Gloss. in C. cum secundum leges h. t. in 6. Simanc. de Catholicis. tit. 9. n. 4. Barb. l. c. n. 30. Secundò, ut extendat se ad testamentum militare. L. fin. C. h. t. ut testamentum non convalescat post secutam poenitentiam Hæretici, Farin. n. 93. Pirh. l. c. Tertiò, ut secundum probabilem, quam tenent Covar. in clem. furiosus, p. 1. §. 2. n. 2. Penia l. c. p. 2. comment. 165. Peregrin. de jure fisci, L. §. tit. 1. n. 172. Barb. l. c. testamentum sit ipso jure nullum ante sententiam, tam declaratoriam quàm condemnatoriam, ita ut secuta sententia declaratoria criminis, retrahatur ad diem commissi criminis, & ab illo testamentum censeatur nullum. Contrarium tamen fortè probabilius sentientibus Molin. de 7. § 7. Tom. 1. d. 95. post med. Sanch. L. 2. mor. c. 24. n. 3. Valsq. l. 2. d. 171. c. 1. n. 21. Pirh. h. t. num. 74. Castrop. l. c. Farin. q. 190. n. 89. in fin. ex ea ratione, quòd Hæreticus non privetur Dominio utili suorum bonorum, & potestate transferendi ea in alios, donec sententia, saltem declaratoria criminis, succedat, adeoque sicut vi hujus potestatis potest bona sua validè etsi revocabiliter alienare, ita id etiam poterit testamento; ita Castrop. qui etiam subdit: Se non credere, quòd tradit Farin. n. 93. nimirum Hæreticum poenitentem & Ecclesiae reconciliatum non posse testari de bonis acquisitis post abjuracionem, eò quòd sententia confiscationis bonorum extendat se solum ad bona habita ante abjuracionem, & non ad habenda post illam. Possè nihilominus testamentum ante sententiam juxta hos posteriores AA. validum invalidari per sententiam, admittunt iidem. Reiffenst. h. t. n. 299. eò quòd in C. excommunicamus dicitur: Sit intestabilis; quo verbo futuri temporis importari sententiam ferendam volunt.

2. Resp. Ad Secundum: Privantur quoque omni successione ab testato, sive institui nequeunt Hæredes, Legatarii, aut quicumque capere ex testamento, aut ex alia voluntate ultima. Sed neque illius successione ab intestato capax est, Farin. l. c. Calder. tract. de Heret. rub. de poenis Hæres. n. 2. Simanc. de Cathol. instit. tit. 46. n. 55. Castrop. cit. p. 26. n. 2. &c. juxta L. Manicheos. C. h. t. §. 1. in fine, ubi: Ipsos quoque volumus ab omni liberalitate & successione, quolibet titulo venientes. L. Ariani. C. eod. Proinde generaliter procedit responsio: sive successio deferatur jure communi, sive jure militari, id est, ultima voluntate militis, sive jure fideicommissi, institutionis aut particularis Legati Barb. in C. excommunicamus. num. 32. Ricciul. l. c. L. §. c. 27. n. 3. § 4. Extenditur insuper specialiter, ut procedat, etiam si deferatur per viam contractus seu donationis inter vivos, L. Ariani C. h. t. §. cunctis. Farin. q. 190. n. 96. Sanch. l. c. l. 2. c. 14.